

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ГРОШІ ТА КРЕДИТ»

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітньо-професійна програма	«Фінанси, банківська справа та страхування»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Фінансів, банківської справи та страхування
Тип дисципліни	Вибіркова
Семестр	5
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	Заїчко Ірина Володимирівна , кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobotnyky/zayichko-irina-volodimirivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail), сторінка курсу в Moodle	E-mail: izaichko@nasoa.edu.ua Сторінка курсу на платформі Moodle: https://dist.nasoa.edu.ua/course/view.php?id=688
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Наявність систематичних та ґрунтовних знань з компонентів професійної підготовки освітньої програми, зокрема «Фінансова діяльність», «Макроекономіка».

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
	3	90	20	22	48	залік

Опис дисципліни	<p>Навчальна дисципліна: «Гроші та кредит» є вибірковою компонентою навчального плану.</p> <p>Мета вивчення навчальної дисципліни полягає в набутті здобувачами вищої освіти теоретичних та практичних знань про економічну природу, сутність грошей, кредиту і їхньої ролі у відтворювальних соціально-економічних процесах в країні та у світовій економіці на різних етапах суспільного розвитку.</p> <p>Завдання (навчальні цілі) дисципліни сфокусовано на вивчення теоретичних основ функціонування грошової та кредитної систем та шляхів розв'язання завдань, що стоять перед відповідними державними установами в ході регулювання грошового обігу та кредитних відносин.</p> <p>Формат проведення дисципліни: лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.</p>
Результати навчання	Здобувач повинен знати:

тлумачення базових понять, що розкривають предмет вивчення дисципліни «Гроші та кредит»; економічні передумови виникнення та розвитку грошей; форми грошей та їхню еволюцію; роль грошового обігу в суспільному відтворенні; механізм формування й умови реалізації сукупного грошового обігу; структуру грошового обігу та грошової маси; фактори впливу на швидкість обігу грошей; основний закон грошового обігу; механізм поповнення маси грошей в обігу; необхідність та механізм забезпечення сталості грошового обігу; сутність та призначення грошової системи; типи грошових систем та їхні характеристики; етапи розвитку грошової системи України; методи регулювання грошового обороту і грошового ринку; сутність, об'єкти, суб'єкти й інструменти грошового ринку; особливості прояву попиту, пропозиції та ціни на грошовому ринку; структуру грошового ринку; сутність, закономірності розвитку та форми прояву інфляції; економічні та соціальні наслідки інфляції; цілі, передумови та критерії оцінки успішності здійснення грошових реформ; сутність, економічні передумови та чинники необхідності кредиту, його функції, стадії, закономірності руху і принципи функціонування; відмінні характеристики форм і видів кредиту, його економічні межі і теоретичні основи проценту за кредит; призначення позичкового відсотка та значення норми позичкового відсотка в розвитку економіки України; тлумачення понять «валюта» та «валютні цінності»; склад та класифікацію валют; види конвертованості валют, валютного ринку та валютного курсу; елементи національної валютної системи; складові міжнародної (регіональної) валютної системи; організаційно-функціональні засади всесвітніх міжнародних фінансових інститутів; особливостей співробітництва МВФ, групи Світового банку, Банку міжнародних розрахунків (БМР) з Україною.

Здобувач повинен вміти:

визначати сутність та функції грошей, їх призначення та роль в економіці держави; відстежувати взаємозв'язок грошей з іншими основними економічними категоріями; визначати склад грошової бази, грошової маси, грошових агрегатів в Україні; розраховувати показники оборотності грошей; характеризувати окремі елементи сучасної грошової системи України; розмежовувати мотиви нагромадження грошей; пояснювати графічну модель ринку грошей; розрізняти інструменти ринку грошей та ринку капіталів; виокремлювати види інфляції; розмежовувати економічні та соціальні наслідки інфляції; виявляти особливості розвитку інфляційного процесу в Україні; розраховувати показники вимірювання інфляції; розмежовувати форми та види кредиту; аналізувати і пояснювати сучасний стан і зміни, що відбуваються у сфері функціонування грошей, кредиту і банків в межах країни та на міжнародному рівні, і давати їм економічну оцінку; визначати інструменти і оцінювати ефективність грошово-кредитної політики центральних банків зарубіжних країн і Національного банку України; характеризувати етапи еволюції світової валютної системи; класифікувати операції валютного ринку; творчо підходити до вирішення нагальних проблем у сфері функціонування грошей, кредиту, банків і небанківських фінансово-кредитних інститутів; виявляти значущі тенденції та проблематику співробітництва України з окремими фінансово-кредитними інституціями, зокрема Європейського банку реконструкції та розвитку, Європейського інвестиційного банку, Європейського банку; вільно і грамотно (економічно коректно) оперувати термінами і поняттями з означеної проблематики; самостійно працювати з навчальною, монографічною літературою і періодичними виданнями; здійснювати наукові дослідження з проблем функціонування грошей, кредиту і фінансових посередників в Україні та інших країнах; готувати та презентувати результати роботи, до фахівців, зокрема до осіб, які навчаються; використовувати сучасні

	технології навчання; працювати в команді, відповідати за результати своєї діяльності, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття, бути критичним і самокритичним.
Професійні компетентності	ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
Програмні результати навчання	ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.
Програма навчальної дисципліни	<i>Змістовий модуль 1: Економічна суть та виникнення грошей</i> Тема 1. Сутність та функції грошей. Тема 2. Грошовий оборот і грошова маса, що його обслуговує. Тема 3. Грошові системи. Тема 4. Грошовий ринок. Тема 5. Інфляція та грошові реформи. <i>Змістовий модуль 2: Валютно-кредитні відносини.</i> Тема 6. Необхідність і сутність кредиту. Тема 7. Кредит у ринковій економіці. Тема 8. Валютний ринок. Міжнародні валютно-кредитні організації та форми їхнього співробітництва з Україною.
Методи навчання	У процесі викладання дисципліни використовується кредитно-трансферна система організації навчального процесу, що відповідає вимогам ЄКТС. Для досягнення навчальних завдань, загального розвитку особистості, професійної підготовки доцільно використовувати різні методи навчання, а саме: словесний, наочний; пояснювально-ілюстративний, пошуковий, проблемний, проблемно-пошуковий, дослідницький; методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, тестування тощо).
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання
Політики навчальної дисципліни	<i>Політика щодо академічної доброчесності.</i> Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСOA є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: <i>Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСOA, 24 квітня 2020 р., протокол № 8.</i> Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСOA та Положення про академічну доброчесність у НАСOA у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСOA, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми» <i>Політика щодо відвідування занять.</i> Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. <i>Політика щодо перескладання.</i> Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою

навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом не пізніше наступного тижня після сесії.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 25 травня 2020 р., протокол № 9.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 7 груд. 2000 року № 2121-III.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
2. Про платіжні послуги : Закон України від 01 квіт. 2023 р. № 1591-IX.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#n2>
3. Zaichko I., Bohrinovtseva L., Verheliuk Yu, Purdenko O. Current challenges and prospects of management of loan portfolio quality in wartime: the case of ukraine. *Академічний огляд*. 2023. №2 (59). С. 218-234 <https://acadrev.duan.edu.ua/images/PDF/2023/2/16.pdf>
4. Вовчак О. Д., Бучко І. Є., Костак З. Р. Гроші та кредит : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 424 с
5. Заїчко І. В. Грошово-кредитна політика як метод ефективного управління джерелами фінансування підприємств. *Глобалізаційні виклики економіки, обліку, фінансів та права*: зб. тез доповідей Міжнар. наук.-практ. конф. Полтава: ЦФЕНД, 2023. С. 52-54. <http://www.economics.in.ua/2023/09/14.html>
6. Заїчко І. В. Грошово-кредитна політика як метод ефективного управління джерелами фінансування підприємств. *Глобалізаційні виклики економіки, обліку, фінансів та права*: зб. тез доповідей Міжнар. наук.-практ. конф. Полтава: ЦФЕНД, 2023. <http://www.economics.in.ua/p/achive.html>
7. Іванчук Н. В. Гроші і кредит : навч. посіб. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 332 с.
8. Коваленко Д. І. Гроші та кредит: навч. посіб. 3-є вид. Київ: Центр учбової літ-ри, 2019. 318 с.
9. Мещеряков А. А., Архірейська Н. В. Гроші та кредит (практикум) : навч. посіб. Дніпро : УМСФ, 2022. 171 с. (Серія «Бізнес. Економіка. Фінанси»).
10. Світлична В. Ю. Гроші і кредит: підручник. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 191 с.
11. Щетинін А. І. Гроші та кредит: підручник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 440 с.
12. Ярошевич Н.Б. Фінанси, гроші та кредит: підручник. Львів: «Новий Світ- 2000», 2023. 414 с.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру здобувач отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то здобувач вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Гроші та кредит» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях, у т. ч.:	

	доповідь із створенням презентації за умови її якісного та вчасного виконання (оцінка залежить від повноти розкриття теми, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості презентації і доповіді)	за кожену презентацію 0-5 балів, якщо робота виконана не вчасно – знижується на 2 бали; якщо здобувач не доповідає по виконаній роботі – її оцінка знижується на 2 бали
	захист практичного завдання розрахункового характеру за умови його якісного та вчасного виконання (оцінка залежить від повноти розкриття завдання, якості інформації, самостійності та креативності матеріалу, якості розрахунків і доповіді)	за кожне завдання 0-5 балів, якщо робота виконана не вчасно – знижується на 2 бали; якщо здобувач не доповідає по виконаній роботі – її оцінка знижується на 2 бали
	усне опитування, участь у навчальній дискусії, розв'язок практичних завдань	за правильну відповідь 1 бал
	творче завдання: виконується у формі тез доповідей (написання та прийняття до публікації)	оцінка – 0-10 балів, (якщо робота виконана не вчасно – оцінка знижується на 5 балів)
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 10 балів
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 10 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Екзамен	Максимальна оцінка – 30 балів

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
<i>Зараховано</i>	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та

			розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
<i>Незараховано</i>	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування.
Протокол №14 (07.03.2023р.).